

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาหลักการการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารและครูที่อยู่ในอำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๘๓ คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ สภาพภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๔ ผลการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดำรงวิทยาร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานโดยมีรายละเอียดดังนี้ตามตาราง

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนคนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวนคนทั้งหมด	คิดเป็นร้อยละ
๑) เพศ		
ชาย	๘๙	๔๘.๖
หญิง	๙๔	๕๑.๔
รวม	๑๘๓	๑๐๐.๐
๒) อายุ		
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๗	๒๕.๗
๓๑ - ๔๐ ปี	๕๙	๓๒.๒
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๘	๒๐.๘
๕๐ ปีขึ้นไป	๓๙	๒๑.๓
รวม	๑๘๓	๑๐๐.๐
๓) วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	๑๔๔	๗๘.๗
ปริญญาโท	๓๗	๒๐.๒
ปริญญาเอก	๒	๑.๑
รวม	๑๘๓	๑๐๐.๐
๔) ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า ๕ ปี	๕๑	๒๗.๙
๖ - ๑๐ ปี	๕๐	๒๗.๓
๑๑-๒๐ ปี	๓๘	๒๐.๘
๒๑ ปีขึ้นไป	๔๔	๒๔.๐
รวม	๑๘๓	๑๐๐.๐
๕) ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้อำนวยการ	๘	๔.๔
รองผู้อำนวยการ	๕	๒.๗
หัวหน้ากลุ่มสาระ	๑๘	๙.๘
ครูผู้สอน	๑๕๒	๘๓.๑
รวม	๑๘๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ ผลการวิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๑๘๓ คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔ เป็นชาย จำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖ ตามลำดับ

๒. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ รองลงมา มีอายุระหว่างต่ำกว่า ๓๑ ปีจำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ มีอายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓ และมีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปีจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ ตามลำดับ

๓. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๗ รองลงมาได้แก่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒ และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑ ตามลำดับ

๔. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙ รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน ๖-๑๐ ปี จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ มีประสบการณ์ ๑๑-๒๐ ปี จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ และมีประสบการณ์ทำงาน ๒๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ ตามลำดับ

๕. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๑ รองลงมาตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๘ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗ และตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๔ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทฤษฎีธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

ลำดับ ที่	รายชื่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ด้านหลักสูตร	๓.๗๙	๐.๓๙๐	มาก
๒	ด้านการเรียนการสอน	๓.๘๐	๐.๓๕๑	มาก
๓	ด้านสื่อการเรียนการสอน	๓.๘๒	๐.๓๔๕	มาก
๔	ด้านกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน	๓.๘๔	๐.๓๗๙	มาก
๕	ด้านการวัดผลและประเมินผล	๓.๘๖	๐.๔๔๖	มาก
ผลรวม		๓.๘๒	๐.๔๘๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$) เมื่อพิจารณาจากรายด้านแล้วทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\mu = 3.86$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ($\mu = 3.84$) น้อยที่สุด คือ ด้านหลักสูตร ($\mu = 3.79$)

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตร

ลำดับที่	รายชื่อสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ เข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน	๔.๐๑	๐.๘๑๙	มาก
๒	ผู้บริหารมีการจัดการงานหลักสูตรตามหลักทรวาธรรม คือ การให้ การเสียสละ	๓.๘๘	๐.๘๓๗	มาก
๓	ผู้บริหารมีการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรให้ครูได้รับทราบการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ	๓.๗๓	๐.๘๑๓	มาก
๔	ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักทรวาธรรม	๓.๗๖	๐.๙๙๓	มาก
๕	ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องการสอดแทรกคุณภาพตรงตามสายวิชาที่จบ	๓.๗๗	๑.๘๔๐	มาก
๖	บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกครูเข้ามาสอน	๓.๖๓	๑.๐๖๑	มาก
ผลรวม		๓.๘๐	๐.๐๑๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.80$) เมื่อพิจารณาจากรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มากที่สุด คือสถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้ เข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน ($\mu = 4.01$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดการงานหลักสูตรตามหลักทรวาธรรม คือ การ

ให้ การเสียสละ ($\mu = 3.88$) น้อยที่สุด คือบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกครูเข้ามาสอน ($\mu = 3.63$)

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	รายชื่อสภาพการปฏิบัติงานวิชาการตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ผู้บริหารและครูมีส่วนในการผลิตสื่อการสอน	๓.๗๑	๐.๘๑๙	มาก
๒	ครูผู้สอนทุกคนได้รับพิจารณาให้มีความรู้พื้นฐานในการทำสื่อการสอน ให้รู้จักคำว่าเสียสละ (การให้)	๓.๗๘	๐.๘๓๗	มาก
๓	ผู้บริหารจัดครูสอนให้ตรงตามสายวิชาที่ถนัดและมีความรู้ทำอย่างจริงจัง	๓.๙๑	๐.๘๑๓	มาก
๔	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนการสอนทุกคน	๓.๙๐	๐.๙๙๓	มาก
๕	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนตามธรรมชาติและเลือกเทคโนโลยีที่ทันสมัย	๓.๗๗	๑.๘๔๐	มาก
๖	ครูได้รับแรงจูงใจในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยความอดทน	๓.๗๙	๑.๐๖๑	มาก
ผลรวม		๓.๘๑	๐.๐๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ ระดับสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.81$) เมื่อพิจารณาจากรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มากที่สุด คือผู้บริหารจัดครูสอนให้ตรงตามสายวิชาที่ถนัดและมีความรู้ทำอย่างจริงจัง ($\mu = 3.91$) รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนการสอนทุกคน ($\mu = 3.90$) น้อยที่สุด คือผู้บริหารและครูมีส่วนในการผลิตสื่อการสอน ($\mu = 3.71$)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอน

ลำดับ ที่	รายชื่อสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลัก ทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเรียนตรงตามสายที่ขาด แคลนแล้วมาพัฒนาการสอนและเสียสละเพื่อ ส่วนรวม	๓.๙๓	๐.๘๑๙	มาก
๒	เปิดโอกาสให้ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา มีส่วนร่วมในการเลือกหรือพิจารณาจัดหาสื่อ การเรียนการสอนตามความต้องการ	๓.๘๘	๐.๘๓๗	มาก
๓	ครูผู้สอนทุกคนได้รับการพิจารณาให้มีพื้นฐาน ในการจัดทำสื่อการสอนที่ทันสมัย	๓.๘๔	๐.๘๑๓	มาก
๔	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและติดตามผลการใช้สื่อ ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ให้ความ เป็นธรรมแก่ทุกคน	๓.๗๓	๐.๙๙๓	มาก
๕	ผู้บริหารมีการเตรียมการในการจัดหาสื่อและ นวัตกรรมที่ทันสมัยกับการจัดการเรียนการ สอนทุกปี	๓.๗๔	๑.๘๔๐	มาก
๖	ผู้บริหารมีการใช้งบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์สื่อ การเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและประหยัด ค่าใช้จ่ายด้วยความซื่อสัตย์และเป็นธรรม	๓.๗๘	๑.๐๖๑	มาก
ผลรวม		๓.๘๒	๐.๐๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามหลักทรวาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$) เมื่อพิจารณาจากรายข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มากที่สุด คือผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเรียนตรงตามสายที่ขาดแคลนแล้วมาพัฒนาการสอนและเสียสละเพื่อส่วนรวม ($\mu = 3.93$) รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้ครูประจำชั้น ครูประจำวิชามีส่วนร่วมในการเลือกหรือพิจารณาจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการ ($\mu = 3.88$) น้อยที่สุด คือผู้บริหารมีการส่งเสริมและติดตามผลการใช้สื่อในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ความเป็นธรรมแก่ทุกคน ($\mu = 3.73$)

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทฤษฎี ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน

ลำดับที่	รายชื่อสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักทฤษฎี ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่เรียนอย่างเหมาะสมด้วยความมีเมตตาและความจริงใจ	๓.๘๖	๐.๘๔๔	มาก
๒	ผู้บริหารมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม แล้วทำอย่างจริงจัง	๓.๘๕	๐.๘๑๘	มาก
๓	ผู้บริหารมีการแสวงหาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมอยู่เสมอ ตั้งใจทำงานด้วยความอดทน วิริยะพากเพียร	๓.๘๐	๐.๘๐๘	มาก
๔	ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน	๓.๘๒	๐.๗๘๘	มาก
๕	ผู้บริหารพร้อมให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนสอดคล้องกับการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาการเรียนรู้	๓.๘๙	๐.๗๗๒	มาก
๖	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มองการไกลในการส่งเสริมสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอนของครู มีการอบรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ	๓.๘๓	๐.๘๒๕	มาก
ผลรวม		๓.๘๔	๐.๐๒๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามหลักทฤษฎี ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.84$) เมื่อพิจารณาจากรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มากที่สุดคือผู้บริหารพร้อมให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนสอดคล้องกับการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาการเรียนรู้ ($\mu = 3.89$) รองลงมา คือผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่เรียนอย่างเหมาะสมด้วยความมีเมตตาและความจริงใจ ($\mu = 3.86$) น้อยที่สุด คือผู้บริหารมีการแสวงหาความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมอยู่เสมอ ตั้งใจทำงานด้วยความอดทน วิริยะพากเพียร ($\mu = 3.80$)

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักขรรวาาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผล

ลำดับที่	รายข้อการบริหารงานวิชาการตามหลักขรรวาาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ผู้บริหารมีวิธีการในการแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลแล้วทำอย่างจริงจัง	๓.๘๔	๐.๘๔๔	มาก
๒	ผู้บริหารได้กำหนดปฏิทินการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนไว้อย่างชัดเจนในแต่ละภาคเรียนของทุกปีการศึกษา มีความเป็นกลางเสมอ	๓.๙๓	๐.๘๑๘	มาก
๓	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะในกระบวนการวัดผลและประเมินผล	๓.๘๑	๐.๘๐๘	มาก
๔	ผู้บริหารมีวิธีแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือวัดผลหลากหลายสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดในโรงเรียน	๔.๐๓	๐.๗๘๘	มาก
๕	ผู้บริหารได้ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลโดยเคร่งครัด	๓.๘๓	๐.๗๗๒	มาก
๖	ครูมีวิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายวิธีที่เหมาะสม และมีความซื่อตรง	๓.๗๐	๐.๘๒๕	มาก
ผลรวม		๓.๘๖	๐.๘๔๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามหลักขรรวาาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.86$) เมื่อพิจารณาจากรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มากที่สุดคือผู้บริหารมีวิธีแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือวัดผลหลากหลายสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดในโรงเรียน ($\mu = 4.03$) รองลงมา คือผู้บริหารได้กำหนดปฏิทินการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนไว้อย่างชัดเจนในแต่ละภาคเรียนของทุกปีการศึกษา มีความเป็นกลางเสมอ ($\mu = 3.93$) น้อยที่สุด คือครูมีวิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายวิธีที่เหมาะสม และมีความซื่อตรง ($\mu = 3.70$)

**๔.๓ ผลการวิเคราะห์ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก
 ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าร้อยละ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก
 ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
 หลักสูตร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรมีการทำวิจัยควบคู่กับการใช้หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึง จุดเด่น-จุดด้อยในการพัฒนาด้านหลักสูตร	๕๐	๒๗.๓๒
๒	การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรควรมีความ ชัดเจนโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	๔๒	๒๒.๙๕
๓	ผู้บริหารควรกำกับติดตามการใช้หลักสูตรมีการประเมินผล แล้วมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	๓๐	๑๖.๓๙
๔	ควรจัดทำหลักสูตรร่วมกันทั้งโรงเรียนและให้สอดคล้องกับ ท้องถิ่น มีความยืดหยุ่นสอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	๒๐	๑๐.๙๓
๕	ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน บุคลากร และความต้องการของท้องถิ่น	๑๖	๘.๗๔
รวม		๑๕๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตาม
 หลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ด้านหลักสูตร ภาพรวมที่มากที่สุด คือ ควรมีการทำวิจัยควบคู่กับการใช้หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึง
 จุดเด่น-จุดด้อยในการพัฒนาด้านหลักสูตร จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๒ รองลงมา คือ การ
 จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรควรมีความชัดเจนโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ จำนวน ๔๒
 คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙๕ น้อยที่สุด คือ ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน
 บุคลากรและความต้องการของท้องถิ่น จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าร้อยละ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก
 ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
 การเรียนการสอน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ครูควรมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอมีความ จริงใจต่อการสอน	๖๐	๓๒.๗๙
๒	ครูควรมีเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียน เกิดความสนุกสนาน ร่าเริงแจ่มใส	๔๐	๒๑.๘๖
๓	ครูควรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการ สอนเพื่อให้นักเรียนนั้นเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆและมีศักยภาพที่ดี	๓๐	๑๖.๓๙
๔	ครูควรมีการอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการ เรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	๑๘	๙.๘๔
๕	ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการ สอนร่วมกับครู	๑๑	๖.๐๑
รวม		๑๕๙	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตาม
 หลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ด้านการเรียนการสอน ภาพรวมที่มากที่สุด ครูควรมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอมี
 ความจริงใจต่อการสอนคือ จำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๙ รองลงมา คือ ครูควรมีเทคนิค
 และวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ร่าเริงแจ่มใส จำนวน ๔๐ คน คิดเป็น
 ร้อยละ ๒๑.๘๖ น้อยที่สุด คือควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน
 ร่วมกับครู จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๑

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงคำร้อยละ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก
 ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อ
 การเรียนการสอน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรมีความโปร่งใสในการใช้งบประมาณจัดทำสื่อการเรียนการสอนพยายามพัฒนาทั้งความรู้ ความสามารถให้งานประสบความสำเร็จและแบ่งปันสู่องค์กรภายนอก	๔๐	๒๑.๘๖
๒	สื่อการสอนครูผู้สอนควรเตรียมให้พร้อมก่อนสอนจริงและต้องเสียสละเวลาในการเตรียมพร้อมและหุ่มเทเพื่อให้ได้ผลจริง	๓๕	๑๙.๑๓
๓	ครูควรมีทักษะในการผลิตสื่อการสอนและการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ	๓๐	๑๖.๓๙
๔	ผู้บริหารควรติดตามประเมินผลในการใช้สื่อการสอนของครูที่จัดทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำไปพัฒนาแล้วนำกลับมาใช้ในการสอนครั้งต่อไป	๑๙	๑๐.๓๘
รวม		๑๒๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมที่มากที่สุด คือ ควรมีความโปร่งใสในการใช้งบประมาณจัดทำสื่อการเรียนการสอนพยายามพัฒนาทั้งความรู้ ความสามารถให้งานประสบความสำเร็จและแบ่งปันสู่องค์กรภายนอกจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๖ รองลงมา คือ สื่อการสอนครูผู้สอนควรเตรียมให้พร้อมก่อนสอนจริงและต้องเสียสละเวลาในการเตรียมพร้อมและหุ่มเทเพื่อให้ได้ผลจริงจำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๓ น้อยที่สุด คือผู้บริหารควรติดตามประเมินผลในการใช้สื่อการสอนของครูที่จัดทำขึ้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำไปพัฒนาแล้วนำกลับมาใช้ในการสอนครั้งต่อไปจำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงคำร้อยละ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก
 ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
 กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ครูควรเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการสังเกต คิดวิเคราะห์และ สังเคราะห์มีการแลกเปลี่ยนคำถามและการเดาคำตอบ	๔๐	๒๑.๘๖
๒	ในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนควรให้มีความ หลากหลายให้สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียนเน้นความ สนใจของนักเรียนหรือหลักในการดำเนินชีวิต เน้นเนื้อหา สาระการเรียนรู้ เรื่องใกล้ตัวในชุมชน	๓๐	๑๖.๓๙
๓	ครูควรทำด้วยความจริงใจดำเนินกิจกรรมให้ได้ตามเป้าหมาย มีความอดทนต่อกิจกรรมให้สำเร็จ	๒๗	๑๔.๗๕
๔	ควรเน้นถึงความสอดคล้องหรือต่อยอดจากการเรียนใน ห้องเรียน ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะต่างๆตามความถนัดและ ความชอบ	๑๕	๘.๒๐
รวม		๑๑๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตาม
 หลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ด้านกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ภาพรวมที่มากที่สุด คือ ครูควรเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการสังเกต
 คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์มีการแลกเปลี่ยนคำถามและการเดาคำตอบ จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อย
 ละ ๒๑.๘๖ รองลงมา คือ ในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนควรให้มีความหลากหลายให้
 สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียนเน้นความสนใจของนักเรียนหรือหลักในการดำเนินชีวิต เน้นเนื้อหา
 สาระการเรียนรู้ เรื่องใกล้ตัวในชุมชน จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๙ น้อยที่สุด คือ ควร
 เน้นถึงความสอดคล้องหรือต่อยอดจากการเรียนในห้องเรียน ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะต่างๆตามความ
 ถนัดและความชอบ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงคำร้อยละ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก
 ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
 การวัดผลและประเมินผล

ลำดับ	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้และมีการติดตามผลการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	๔๙	๒๖.๗๘
๒	การพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผลควรให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	๓๕	๑๙.๑๓
๓	การวัดผลและประเมินผลควรสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนมีเครื่องมือในการวัดที่หลากหลาย สามารถวัดประเมินได้อย่างครอบคลุมตรงทุกประเด็น	๒๕	๑๓.๖๖
๔	ครูควรแจ้งการวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนได้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเตรียมพร้อม	๑๐	๕.๒๖
รวม		๑๑๙	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผล ภาพรวมที่มากที่สุด คือ ควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้และมีการติดตามผลการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๘ รองลงมา คือ การพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผลควรให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๓ น้อยที่สุด คือครูควรแจ้งการวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนได้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเตรียมพร้อม จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖

๔.๔ ผลการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับ “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

ลำดับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน ๕ ท่าน เกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดและลำดับตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. นายฉัตรชัย ธรรมครบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์

๒. นายสุรเชษฐ์ ชูคง ตำแหน่ง ครู (หัวหน้างานบริหารงานบุคคล) โรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา)

๓. นางสาว ศุภลักษณ์ แยมทรัพย์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดสุคันธาราม(สุคันวิทยาการ

๔. นายสมิตร สีมพล ตำแหน่งครู (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ) โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

๕. นายวรพงษ์ ศรีเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์

๑. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ“แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก ธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ด้านหลักสูตร

จะบริหารหลักสูตรให้ดีดี ครอบคลุมและทันสมัยทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง ต้องอาศัยท
มะ หรือการฝึกฝน ให้มีความสามารถใช้ปัญญาในการคิดค้น คิดเอาหลักสูตรที่ตรงต่อความต้องการ
ของชุมชนและความต้องการของนักเรียน ครูที่จะเข้าใจถึงหลักในการวิเคราะห์หลักสูตรได้^๑ ด้าน
บริหารหลักสูตร ต้องมีความชัดเจนโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยใช้หลักการของแผนที่ดี ทำ
ตามแผนให้ได้(สัจจะ) ต่อปัญหาอุปสรรค (ขันติ) และต้องเป็นผู้เสียสละทั้งทรัพย์สินกำลังกายให้การ
ทุ่มเทกับการบริหาร (จาคะ)^๒ การพัฒนาหลักสูตรควรเน้นที่การออกแบบหลักสูตร ซึ่งประกอบ
เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอน สุดท้ายคือการวัด
และประเมินผล การออกแบบหลักสูตรที่ดีจะช่วยเพิ่มโอกาสของความสำเร็จในการจัดการศึกษา การ
บริหารหลักสูตร ผู้บริหารต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร การมี
ส่วนร่วม มีการวิจัย ติดตามการใช้หลักสูตร กำกับและนิเทศ^๓ การบริหารหลักสูตร ควรมีการทำ
วิจัยควบคู่กับการใช้หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น – จุดด้อย ในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับ
โรงเรียนและสภาพความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น^๔ การบริหารจัดการหลักสูตรที่มี
ประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจตรงกัน เตรียมหลักสูตร รวมถึงเข้าใจบทบาทหน้าที่
ของตน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนา
ผู้เรียน^๕

๒. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ“แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก ธรรมาภิบาล ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ด้านการเรียนการสอน

^๑ สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ธรรมนครบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์, ๒๓
ธันวาคม ๒๕๕๙.

^๒ สัมภาษณ์ นายสุรเชษฐ์ ชูคง ตำแหน่ง ครู (หัวหน้างานบริหารงานบุคคล) โรงเรียนวังน้อยพนมยงค์,
๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙.

^๓ สัมภาษณ์ นางสาว ศุภลักษณ์ แยมทรัพย์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดสุคันธาราม(สุคันวิทยาการ),
๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙.

^๔ สัมภาษณ์ นายสมิตร สีมพล ตำแหน่งครู (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ) โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์, ๒๗
ธันวาคม ๒๕๕๙

^๕ สัมภาษณ์ นายวรพงษ์ ศรีเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์, ๒๐ ธันวาคม
๒๕๕๙.

การพัฒนาการเรียนการสอน ต้องใช้ทั้ง ๔ ข้อในการพัฒนานักเรียน ครูต้องมีความรับผิดชอบหน้าที่ (สัจจะ) ต้องพัฒนาความสามารถของตนเสมอและฝึกฝน (ทมะ) อดทนต่อการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน และต้องมีความอดทน (ขันติ) แก้ไขปัญหาต่างๆที่เหลือนักเรียนให้เกิดความรู้ผู้เรียนที่ท้อแท้ ให้ความร่วมมือในการเรียนรู้ อย่างเต็มที่ครูต้องเสียสละเวลาเพื่อนักเรียน เพื่อการเรียนที่มีประสิทธิภาพ (จาคะ)^๖ ด้านการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามหลักธรรม ดังนี้ - ใช้หลักสัจจะในการสอน มีความจริงใจ ทำจริงตามที่พูด,วางแผน - ใช้หลักขันติและทมะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ - ใช้หลักจาคะในการดำเนินงานให้ราบรื่น เสียสละทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ^๗ ครูควรปรับใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student – Centered) และครูเปลี่ยนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกแทนเน้นให้นักเรียนสืบค้นและรวบรวมความรู้ สร้างกระบวนการและลงมือปฏิบัติ มีการสร้างประเด็นคำถามและคาดเดาคำตอบเอง มีการสรุปผลการเรียนรู้และนำเสนอ เน้นการเข้าถึงองค์ความรู้ ผ่านวิธีต่างๆ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งกระบวนการนี้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑^๘ แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน ควรใช้แนวทางที่เน้นการปฏิบัติให้มากกว่าการท่องจำ เพื่อความเข้าใจที่คงทนของผู้เรียน^๙ กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสุด กระบวนการศึกษาต้องได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ^{๑๐}

๓. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ด้านสื่อการเรียนการสอน

ครูต้องสละเวลาส่วนตัวในการหมั่นฝึกฝน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน มีการเตรียมตัวในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนอย่างท้อแท้ เพื่อนำไปพัฒนาตนเองในอนาคตต่อไป^{๑๑} ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอน ตามหลักฆราวาสธรรม มีดังนี้ ๑. ต้องมีหลักความซื่อสัตย์ (สัจจะ) ในการวางแผนและดำเนินงาน ทำให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของงานที่วางไว้ ๒. มีความอดทน (ขันติ) และขมใจ

^๖ สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ธรรมนครบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์,อ่างแล้ว

^๗ สัมภาษณ์ นายสุรเชษฐ์ ชูคง ตำแหน่ง ครู (หัวหน้างานบริหารงานบุคคล) โรงเรียนวังน้อยพนมยงค์,อ่างแล้ว

^๘ สัมภาษณ์ นางสาว ศุภลักษณ์ แยมทรัพย์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดสุคันธาราม(สุคันนวิทยาการ),อ่างแล้ว

^๙ สัมภาษณ์ นายสมิตร สิมภาพล ตำแหน่งครู (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ) โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์,อ่างแล้ว

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายวรพงษ์ ศรีเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์,อ่างแล้ว

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ธรรมนครบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์,อ่างแล้ว

ระงับอารมณ์ (ทมะ) ๓. ใช้หลัก จาคะ แบ่งปันตามสมควร แก่บุคคลนั้นๆ^{๑๒} มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายชนิด ประเภท และระบบเทคโนโลยีประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ และช่วยการเรียนรู้นักเรียน^{๑๓} การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ ผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย และต้องติดตามประเมินผลการใช้สื่อการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาต่อไป^{๑๔} แนวทางในการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอนต้องยึดหลัก ๓ ประการ คือ ๑. หลักความประสิทธิภาพ ๒. หลักความประสิทธิผล ๓. หลักความประหยัด^{๑๕}

๔. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ“แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา” ด้านสื่อการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาด้านกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูควรพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมต่างๆที่มีหน่วยงานจัดขึ้น หรือการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา หาความรู้ในแหล่งเรียนรู้ นอกสถานที่ เพื่อนักเรียนได้พบเจอสิ่งใหม่ๆที่แปลกใหม่เกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น เกิดประโยชน์กับผู้เรียน ครูจะต้องมีความอดทนและร่วมกันพัฒนาไปพร้อมกับนักเรียน^{๑๖} ความคิดเห็นในแนวทางการพัฒนา ด้านกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ดังนี้ ๑. มีความจริงใจ ดำเนินกิจกรรมให้ได้ตามเป้าหมาย (สัจจะ) ๒. มีความอดทนทำกิจกรรมให้สำเร็จ (ทมะ) , (ขันติ) ๓. มีความเสียสละต่อการทำกิจกรรม (จาคะ)^{๑๗} การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกกระบวนการสังเกต คิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มีการแลกเปลี่ยนคำถาม และการเดาคำตอบ ฝึกให้ผู้เรียน อภิปราย เชื่อมโยงคำถามกับรายวิชาที่เรียน ให้สรุปประเด็นสำคัญและมีการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง^{๑๘} กิจกรรมเสริมการเรียนการสอนมากเกินไป ทำให้การจัดการเรียนรู้หลักสูตรไม่ต่อเนื่อง เสียเวลา และเป็นภาระที่ต้องเพิ่มขึ้นของครูที่จะไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู แต่เมื่อมีกิจกรรมแล้วเช่น กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ครูจะต้องสำรวจความต้องการของผู้เรียนให้ได้เลือกกิจกรรมตามความสนใจ^{๑๙} การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียน

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายสุรเชษฐ์ ชูคง ตำแหน่ง ครู (หัวหน้างานบริหารงานบุคคล) โรงเรียนวังน้อยพนมยงค์, อ่าง
แล้ว

^{๑๓} สัมภาษณ์ นางสาว ศุภลักษณ์ แยมทรัพย์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดสุคันธาราม(สุคันนวิทยาการ),
อ่างแล้ว

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายสมิตร สีมาพล ตำแหน่งครู (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ) โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์, อ่าง
แล้ว

^{๑๕} นายวรพงษ์ ศรีเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์, อ่างแล้ว

^{๑๖} สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ธรรมครบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์, อ่าง
แล้ว

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายสุรเชษฐ์ ชูคง ตำแหน่ง ครู (หัวหน้างานบริหารงานบุคคล) โรงเรียนวังน้อยพนม
ยงค์, อ่างแล้ว

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางสาว ศุภลักษณ์ แยมทรัพย์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดสุคันธาราม(สุคันนวิทยาการ),
อ่างแล้ว

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายสมิตร สีมาพล ตำแหน่งครู (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ) โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์, อ่าง
แล้ว

เห็นความสนใจของนักเรียน เพื่อเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นเรื่องใกล้ตัวในชุมชนหรือในชีวิตประจำวัน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ^{๒๐}

๕. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ“แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักขรรวาทธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”ด้านการวัดผลและประเมินผล

ต้องอาศัยหลักขรรวาทธรรม สัจจะ คือมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง วัดประเมินผลอย่างซื่อสัตย์ ตามหลักสูตร ไม่แก้ไขใดๆ เพื่อประโยชน์ของตนเอง เพราะการวัดผล จะทำให้เห็นว่าเรามีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ หลักจึงยึดการแก้ไขหรือซ่อมเสริมในส่วนที่บกพร่องไปพัฒนาให้ดีขึ้น ผลจะเกิดกับตัวนักเรียนเต็มๆ^{๒๑} ความเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลตามหลักขรรวาทธรรม มีดังนี้ ๑. ดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ (สัจจะ) ๒. ลงมือทำตามแผน มุ่งความสำเร็จและกระบวนการวัดผลที่ดี (ขันติ, ทมะ) ๓. มีวิธีการที่หลากหลายวัดผลตรงประเด็นตามความเป็นจริงและยืดหยุ่นตามบริบท (จาคะ)^{๒๒} การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มีการสร้างเครื่องมือวัดความรู้ ทักษะบุคลิกภาพ เครื่องมือการประเมินมีความสอดคล้องกันของทักษะ บุคลิกภาพและความรู้ในกระบวนการจัดคลินิกช่วยเหลือ และแปรผลสู่การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนต่อไป^{๒๓} การพัฒนาการวัดผลและประเมินผล ให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนรายบุคคล สามารถตรวจสอบและติดตามได้จากหน่วยงาน และต้องแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบเพื่อหาแนวทางพัฒนาร่วมกัน^{๒๔} การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรเป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ พัฒนาการด้านต่างๆของผู้เรียน ต้องจำเป็นกับการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อให้ผลการประเมินถูกต้องกับสภาพความรู้ ความสามารถของตัวผู้เรียน^{๒๕}

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการตามหลักขรรวาทธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักขรรวาทธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอวัง

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายวรพงษ์ ศรีเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์,อ่างแล้ว

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ธรรมครบุรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์,อ่างแล้ว

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายสุรเชษฐ์ ชูคง ตำแหน่ง ครู (หัวหน้างานบริหารงานบุคคล) โรงเรียนวังน้อยพนมยงค์,อ่างแล้ว

^{๒๓} สัมภาษณ์ นางสาว ศุภลักษณ์ แยมทรัพย์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดสุคันธาราม(สุคันวิทยาการ), อ่างแล้ว

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายสุมิตร สีมพล ตำแหน่งครู (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ) โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์,อ่างแล้ว

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายวรพงษ์ ศรีเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมณฑลประสิทธิ์,อ่างแล้ว

น้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลัก ฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น โดยเก็บ แบบสอบถามจากผู้บริหารและครูที่อยู่ในอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๘๓ คน องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยมีดังต่อไปนี้

๑. ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาจากรายด้านแล้วทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมเสริมการเรียน การสอน รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน น้อยที่สุด คือ ด้านหลักสูตร ตามลำดับ

๒. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักฆราวาสธรรม ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านหลักสูตร ภาพรวมที่มากที่สุด คือ ควรมีการทำวิจัยควบคู่กับการใช้หลักสูตรเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น-จุดด้อยใน การพัฒนาด้านหลักสูตร จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๒ รองลงมา คือ การจัดทำเอกสาร เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรควรมีความชัดเจนโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ จำนวน ๔๒ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๒.๙๕ น้อยที่สุด คือ ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน บุคลากรและความ ต้องการของท้องถิ่น จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๔ ตามลำดับ